

Kenmerk: 169200
Afdeling: Samenleving
Portefeuillehouder: C.L. Liefding

Vraag (art. 39 Reglement van Orde)

de voorzitter van de Raad

VRAGEN RAADSLID / FRACTIE: P.J. de Kraker (D66)

ONDERWERP: SUWI-net

TOELICHTING

Sinds 2002 beschikken gemeenten, UWV en SVB over SUWI-net. Dit is een computersysteem waarmee ambtenaren met een paar muisklikken inzage hebben in persoonsgegevens, inkomsten, opleidings- en beroepservaring, hypotheek, auto, studieschuld en andere privacygevoelige gegevens. Dat is handig, want ambtenaren kunnen zo in korte tijd bepalen of iemand recht heeft op een uitkering waarbij het niet nodig is dat de uitkeringsgerechtigde zijn hele administratie meeneemt naar het gemeentehuis.

Op dit moment hebben 24.500 gebruikers toegang tot SUWI-net. Deze gebruikers vragen maandelijks van circa 680.000 personen gegevens op. Jaarlijks worden de gegevens in SUWI-net dus miljoenen keren ingezien.

De geraadpleegde gegevens zijn zeer persoonlijk. Dat stelt hoge eisen aan de manier waarop de overheid deze gegevens beschermt. Ze mogen niet op straat komen, niet in handen van derden vallen en de toegang tot deze gegevens moet beperkt blijven tot medewerkers die deze gegevens echt nodig hebben voor hun werk. Men mag van gemeenten verwachten dat ze de beveiliging van persoonsgegevens goed op orde hebben.

Helaas schiet de beveiliging van deze persoonsgegevens nog steeds ernstig tekort. In 2013 (**elf jaar na invoering van SUWI-net!**) bleek uit onderzoek van de Inspectie SZW dat slechts 4% van de gemeenten aan de zeven centrale normen voor informatiebeveiliging van SUWI-net voldeed. Deze normen betreffen onder andere: weten wie in de gemeente toegang heeft tot SUWI-net, regelmatig checken of medewerkers niet op zoek gaan naar informatie die zij niet nodig hebben voor hun werk, het vastleggen van taken en bevoegdheden en het hebben van een beveiligingsplan.

Gebleken is dat niet alle gebruikers van SUWI-net de verleiding van het ongeoorloofd rondneuzen in de hypotheekgegevens van de buurman, de studieschuld van een neef of de alimentatieverplichtingen van Ruud Gullit kunnen weerstaan. Dieptepunt is dat vrouwen in een blijf-van-mijn-lijfhuis toch gevonden zijn door hun partners doordat iemand hun adres in SUWI-net had opgezocht en gevonden

Uit het laatste onderzoek van de Inspectie SZW blijkt dat het nog steeds slecht gesteld is met de privacy van burgers en er wordt slechts mondjesmaat vooruitgang geboekt. 83% van de gemeenten voldoet nog steeds niet aan de zeven normen en gemiddeld voldoen gemeenten slechts aan vier van de zeven normen. De beveiliging van persoonsgegevens rammelt aan alle kanten en de meeste gemeenten geven geen enkele prioriteit aan het borgen van de privacy.

In een algemeen overleg van staatssecretaris Klijnsma met de Tweede Kamer op 24 juni jl. is uitvoerig gesproken over de beveiliging van SUWI-net. Mede in reactie op dit overleg en op het aanvalsplan beveiliging SUWI-net van D66 heeft de staatssecretaris een escalatieprotocol "ontsluiting SUWI-net" opgesteld.

Het escalatieprotocol is tot stand gekomen in samenwerking met VNG, SVB en UWV. Alle gemeenten dienen, ondersteund door de VNG, de problemen met hoge urgentie aan te pakken en de beveiliging van SUWI-net zo spoedig mogelijk op orde te brengen.

De Inspectie SZW zal opnieuw SUWI-net bij gemeenten gaan onderzoeken. Dit onderzoek zal uitwijzen in hoeverre *iedere* gemeente aan de zeven essentiële beveiligingsnormen voldoet. Een gemeenten die nalaat om de beveiliging op orde te brengen, zal na een aantal stappen, als ultimatum remedium, worden afgesloten van SUWI-net. Afsluiting van het gebruik betekent vergaande consequenties voor de dienstverlening van de gemeente aan de burger.

D66 heeft daarom de volgende vragen aan het College van B en W.

Vragen (art. 39 RvO)

Antwoorden van Burgemeester en Wethouders

1	Deelt het College de mening van D66 dat de bescherming van de persoonsgegevens een grondrecht is en indien de gemeente Terneuzen hierin tekort schiet dit zo snel mogelijk verholpen moet worden?	1	Ja, het college is het hiermee eens.
2	Worden er door de gemeente commerciële partijen ingehuurd die toegang hebben tot SUWI-net?	2	Nee, dit is niet het geval.
3	Gemeenten kunnen via een zelftest van de VNG onderzoeken of wordt voldaan aan de normen uit het SUWI-normenkader. Heeft de gemeente deze zelftest uitgevoerd en wat zijn de resultaten hiervan?	3	Wij hebben een zelftest uitgevoerd. Gebleken is dat aan een aantal voorwaarden nog niet werd voldaan.
4	Zijn uit de zelftest aanpassingen en verbeteracties voortgekomen en hoe ver staat het met de implementatie van deze aanpassingen en verbeteringen?	4	Een aantal acties is uitgevoerd: • Het beveiligingsplan Suwi is goedgekeurd door directie en OR. Het plan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het college.• Functies die geen toegang mogen hebben tot Suwi-net zijn daaruit verwijderd.• De geregistreerde autorisaties bij de gebruikers zijn vergeleken met die in het beveiligingsplan. Daar waar nodig zijn deze aangepast. Acties waarmee gestart wordt: • Twee keer per jaar zullen de gebruikers worden gewezen op het SUWI-beveiligingsplan• Periodiek (vier keer per jaar) zal een verslag van de Suwi-rapportages aan het afdelingshoofd worden aangeboden.• Twee keer per jaar wordt de directie geïnformeerd over de stand van zaken.• Daar waar de rapportage vragen oplevert zal nadere detailinformatie ter analyse worden opgevraagd.

Vragen (art. 39 RvO)

Antwoorden van Burgemeester en Wethouders

5	Indien de gemeente Terneuzen deze zelftest niet heeft gedaan. Wat is hiervan de reden?	5	n.v.t.
6	Hoe wordt de gemeenteraad door het college verder op de hoogte gehouden over de ontwikkelingen ten aanzien van het escalatieprotocol 'afsluiten SUWI-net'?	6	Wij zullen u periodiek informeren over de Voortgang op dit dossier.

Datum vragen: 29 oktober 2015

Datum antwoorden: 17 november 2015

Namens deze(n)

Verzonden:

Burgemeester en Wethouders van Terneuzen,
secretaris, burgemeester,

Raadsgriffier gemeente Terneuzen

F.M.L. Lauret RA

J.A.H. Lonink